

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 20/2024, instat contra el Departament de Salut.

Antecedents

1. En data 16/02/2024, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una reclamació de la Sra. (...) (d'ara endavant, la reclamant), per la presumpta desatenció del dret de supressió d'un diagnòstic que consta a la seva història clínica, que havia exercit prèviament davant el Departament de Salut.

Juntament amb el seu escrit, la reclamant aportava una còpia de la sol·licitud d'exercici del dret de supressió de les dades personals en l'àmbit de salut, amb codi de tràmit (ID) (...) i núm. de registre (...). La reclamant va presentar aquesta sol·licitud en data 11/01/2024, mitjançant el tràmit "Exercici dels drets de protecció de dades personals (drets ARSO-POL) en l'àmbit de salut", que és un tràmit específic del Departament de Salut. En concret, hi demanava la supressió d'un diagnòstic que el centre d'atenció primària (...) de l'Institut Català de la Salut (ICS) havia afegit, automàticament, a la seva història clínica.

2. En data 07/03/2024, la reclamació es va traslladar a l'ICS, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents atès que, segons manifestava la reclamant, les dades que demanava suprimir havien estat introduïdes a la seva història clínica per part d'un centre d'atenció primària de l'ICS.
3. En data 20/03/2024, l'ICS va formular al·legacions. En síntesi, exposava el següent:
  - Que ni el Servei d'Atenció Primària (SAP) ni l'Equip d'Atenció Primària (EAP) de referència per a la reclamant no havien rebut cap sol·licitud d'exercici dels drets ARSOPOL de la reclamant.
  - Que "des del SAP s'ha contactat amb la persona reclamant via telefònica a fi i efecte d'esclarir la situació i de la conversa es confirma que la ciutadana no va presentar mai sol·licitud ni al EAP ni al SAP."
  - Que "en el decurs de la trucada, s'ha informat a la ciutadana sobre com pot exercir els seus drets i estem a l'espera de rebre la seva sol·licitud per a dur a terme els tràmits oportuns."
4. En data 07/03/2024, l'Autoritat es va adreçar al Departament de Salut per tal que en el termini de 15 dies informés sobre si havia traslladat a l'ICS, o a una altra entitat/organisme responsable del tractament, la sol·licitud de data 11/01/2024 que la reclamant havia presentat a través tràmit específic del Departament de Salut "Exercici dels drets ARSOPOL" en l'àmbit de la salut, (<https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Exercici-dels-drets-de-proteccio-de-dades-personals-drets-ARSO-POL-en-lambit-de-salut?moda=3>).

5. En data 09/05/2024, el Departament de Salut va formular al·legacions. En síntesi, exposava el següent:
- Que “des del Departament de Salut es va donar resposta directament a la persona sol·licitant el 29/02/2024.”
  - Que, en aquests casos, “no s’envia cap comunicació a l’ICS, sinó que es dona resposta a la persona sol·licitant.”
  - Que la resposta “es va notificar a la persona interessada el mateix dia 29/02/2024.”

El Departament de Salut aportava la documentació següent:

- Còpia de la resposta de data 29/02/2024 que la gerència d’Atenció Ciutadana del Servei Català de Salut (CatSalut) va donar a la reclamant. En síntesi, a la resposta s’exposava el següent:
  - Que “hem rebut la seva sol·licitud dels drets ARCO, en la que vostè fa referència al dret de supressió sobre les dades disponibles a la història clínica compartida de Catalunya, amb el codi de sol·licitud (...).”
  - Que “d’acord amb l’article 33.1 RLOPD, la cancel·lació no procedirà quan les dades de caràcter personal hauran de ser conservades durant els terminis previstos a les disposicions aplicables.”
  - Que “les dades de la història clínica no es poden cancel·lar si no han transcorregut els terminis mínims de conservació de la documentació clínica establerts a l’article 12 de la Llei 21/2000, de 20 de desembre, sobre els drets d’informació pel que fa a la salut i l’autonomia del pacient i la documentació clínica, i la normativa que la desenvolupa, sense perjudici dels terminis de conservació que es poden derivar d’una altra normativa legal.”
  - Que, “com a referència, els terminis per realitzar la supressió són entre 5 i 15 anys.”
  - Que, “transcorreguts aquests terminis, les dades que es cancel·lin es conservaran bloquejats als efectes d’impedir el seu tractament, excepte per posar-los a disposició de les administracions públiques, jutges i tribunals, per atendre possibles responsabilitats.”
  - Que atès que el diagnòstic que vol suprimir “està relacionat amb temes assistencials, tindria que comentar el tema amb el professional que va incorporar els diagnòstics.”
- Còpia de l’evidència de la notificació de la resposta a la reclamant el 29/02/2024.

Com a punt de partida, convé assenyalar que, per mitjà de la Resolució SLT/2376/2015, de 17 de setembre, el Departament de Salut va delegar en la Gerència d’Atenció Ciutadana del CatSalut la presa en consideració, la gestió i l’atenció de les sol·licituds d’exercici dels drets en matèria de protecció de dades personals per part dels ciutadans, en relació amb la informació recollida a la història clínica compartida (HC3). Els efectes

de la delegació impliquen que l'actuació que duu a terme l'òrgan delegat és com si la duguéssim a terme l'òrgan delegant. Per tant, la resposta que el CatSalut va donar a la reclamant es considera que la va dur a terme el Departament de Salut (art. 9.4 Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, LRJSP).

Per tant, en aquesta resolució només s'analitza l'actuació del Departament de Salut, que és l'entitat que va rebre i respondre la sol·licitud d'exercici del dret de supressió formulada per la persona reclamant, malgrat que el responsable del tractament de les dades que la reclamant demanava suprimir fos l'ICS.

No es té constància que la reclamant hagi exercit el seu dret de supressió davant l'ICS, ni abans ni després d'interposar aquesta reclamació de tutela de drets.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 17 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD), regula el dret de supressió en els termes següents:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener sin dilación indebida del responsable del tratamiento la supresión de los datos personales que le conciernan, el cual estará obligado a suprimir sin dilación indebida los datos personales cuando concorra alguna de las circunstancias siguientes:

- a) los datos personales ya no sean necesarios en relación con los fines para los que fueron recogidos o tratados de otro modo;
- b) el interesado retire el consentimiento en que se basa el tratamiento de conformidad con el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), y este no se base en otro fundamento jurídico;
- c) el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 1, y no prevalezcan otros motivos legítimos para el tratamiento, o el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 2;
- d) los datos personales hayan sido tratados ilícitamente;
- e) los datos personales deban suprimirse para el cumplimiento de una obligación legal establecida en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento;
- f) los datos personales se hayan obtenido en relación con la oferta de servicios de la sociedad de la información mencionados en el artículo 8, apartado 1.

2. Cuando haya hecho públicos los datos personales y esté obligado, en virtud de lo dispuesto en el apartado 1, a suprimir dichos datos, el responsable del tratamiento, teniendo en cuenta la tecnología disponible y el coste de su aplicación, adoptará medidas razonables, incluidas medidas técnicas, con miras a informar a los responsables que estén tratando los datos personales de la solicitud del interesado de supresión de cualquier enlace a esos datos personales, o cualquier copia o réplica de los mismos.

3. Los apartados 1 y 2 no se aplicarán cuando el tratamiento sea necesario:
- a) para ejercer el derecho a la libertad de expresión e información;
  - b) para el cumplimiento de una obligación legal que requiera el tratamiento de datos impuesta por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento, o para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable;
  - c) por razones de interés público en el ámbito de la salud pública de conformidad con el artículo 9, apartado 2, letras h) e i), y apartado 3;
  - d) con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, en la medida en que el derecho indicado en el apartado 1 pudiera hacer imposible u obstaculizar gravemente el logro de los objetivos de dicho tratamiento, o
  - e) para la formulación, el ejercicio o la defensa de reclamaciones.

En relació amb els drets previstos als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 i 4 de l'article 12 de l'RGPD estableixen el següent:

- “3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.
4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.
- (...)”

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

- “1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”
3. Un cop exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si el Departament de Salut va resoldre i notificar el dret de supressió exercit per la reclamant dins el termini previst per la normativa aplicable, ja que precisament el motiu de la queixa que va iniciar aquest procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins del termini establert.

D'acord amb l'article 12.3 de l'RGPD, el Departament de Salut havia de resoldre i notificar la petició d'exercici del dret sol·licitat en el termini màxim d'un mes, a comptar des de la data de recepció de la sol·licitud. Cal tenir en compte que, de conformitat amb l'article 21.3.b de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), i l'article 41.7 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPCat), el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part (com és aquest cas) s'inicia des de la data en què la sol·licitud va tenir entrada en el registre de l'òrgan competent. Així mateix, el termini màxim ho és per resoldre i notificar (art. 21 LPAC), de manera que abans de finalitzar aquest termini cal haver notificat la resolució, o si més no poder acreditar l'intent de notificació (art. 40.4 LPAC).

En el marc d'aquest procediment de reclamació de tutela de drets, consta acreditat que el Departament de Salut va rebre la sol·licitud d'exercici del dret de supressió formulada per la reclamant el dia 11/01/2024. També consta acreditat que en data 29/02/2024 el CatSalut va respondre la reclamant, per delegació del Departament de Salut.

En conseqüència, des del punt de vista formal escau concloure que el Departament de Salut va respondre la sol·licitud d'exercici del dret de supressió extemporàniament, és a dir, quan ja s'havia superat el termini de resolució d'un mes previst a aquest efecte.

4. Una vegada assentat l'anterior, escau analitzar el fons de la reclamació; és a dir si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, s'ha satisfet el dret de supressió en els termes sol·licitats per la reclamant.

En aquest cas, a la seva sol·licitud la reclamant demanava la supressió d'un diagnòstic que un centre d'atenció primària de l'ICS havia incorporat a la seva història clínica en data (...). Tal com s'ha assenyalat, el CatSalut va respondre la petició de supressió de la reclamant per delegació del Departament de Salut, malgrat que cap d'aquestes entitats era el responsable del tractament de les dades que la reclamant demanava suprimir. En la resposta, la informava que les dades de la història clínica dels pacients no es poden cancel·lar (suprimir), si no han transcorregut els terminis mínims de conservació de la documentació clínica establerts a la Llei 21/2000, de 20 de desembre, sobre els drets d'informació pel que fa a la salut i l'autonomia del pacient i la documentació clínica. A banda d'això, també s'informava la reclamant que si el diagnòstic que vol suprimir fa referència a "temes assistencials", cal que s'adrexi al professional que va incorporar aquest diagnòstic a la seva història clínica.

Tal com va informar el Departament de Salut, la normativa sanitària obliga a conservar part de la informació clínica durant 5 o 15 anys, o fins i tot durant un termini superior segons el document de què es tracti, a comptar des de la data de l'atenció rebuda.

En relació amb la conservació de la informació de la història clínica, l'article 12 de la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, en la redacció modificada per la Llei 16/2010, del 3 de juny, de modificació de la Llei 21/2000, estableix el següent (la negreta és de l'APDCAT):

“4. De la història clínica s’ha de conservar, juntament amb les dades d’identificació de cada pacient, **com a mínim durant quinze anys des de la data d’alta de cada procés assistencial**, la documentació següent:

- a) Els fulls de consentiment informat.
- b) Els informes d’alta.
- c) Els informes quirúrgics i el registre de part.
- d) Les dades relatives a l’anestèsia.
- e) Els informes d’exploracions complementàries.
- f) Els informes de necròpsia.
- g) Els informes d’anatomia patològica.

(...)

6. La documentació que integra la història clínica no esmentada per l’apartat 4 es pot destruir un cop hagin transcorregut cinc anys des de la data d’alta de cada procés assistencial.

7. No obstant el que estableixen els apartats 4 i 6, s’ha de conservar d’acord amb els criteris que estableixi la comissió tècnica en matèria de documentació clínica, a què fa referència la disposició final primera, la documentació que sigui rellevant a efectes assistencials, que ha d’incorporar el document de voluntats anticipades, i la documentació que sigui rellevant, especialment, a efectes epidemiològics, de recerca o d’organització i funcionament del Sistema Nacional de Salut. En el tractament d’aquesta documentació s’ha d’evitar identificar les persones afectades, llevat que l’anonimat sigui incompatible amb les finalitats perseguides o que els pacients hi hagin donat el consentiment previ, d’acord amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal. La documentació clínica també s’ha de conservar a efectes judicials, de conformitat amb la normativa vigent.

8. La decisió de conservar la història clínica, en els termes establerts per l’apartat 7, correspon a la direcció mèdica del centre sanitari, a proposta del facultatiu o facultativa, amb l’informe previ de la unitat encarregada de la gestió de la història clínica en cada centre. Aquesta decisió correspon als mateixos facultatius quan desenvolupin llur activitat de manera individual.”

D’acord amb l’anterior, en el moment de presentar la sol·licitud (11/01/2024) no havia transcorregut el temps mínim durant el qual s’ha de conservar la informació a la història clínica. Aquest termini és de quinze anys, pel que fa a la documentació que preveu l’apartat 4t de l’article 12 de la Llei 21/2000, i de cinc anys, pel que fa a la resta d’informació, d’acord amb l’apartat 6è del mateix precepte.

Per tant, el diagnòstic de data (...) que la reclamant vol suprimir és informació que s’hauria de conservar a la història clínica un mínim de 5 anys. No obstant això, tal com va informar el Departament de Salut, correspon al professional facultatiu que va incorporar el diagnòstic a la seva història clínica valorar si cal conservar-lo o no.

En aquest cas, el diagnòstic controvertit el va introduir a la història clínica de la reclamant un centre d’atenció primària de l’ICS. En conseqüència, escau concloure que el Departament de Salut va respondre a la reclamant de forma ajustada a dret, malgrat que no corresponia a aquesta entitat fer efectiu el dret de supressió exercit per la reclamant,

sinó a l'ICS (que és el responsable del tractament de les dades que consten en el fitxer de pacients atesos en els centres d'atenció primària de l'ICS, segons consta en el registre d'activitats de tractament de l'ICS).

L'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa que, abans d'interposar una reclamació de tutela de drets, cal acreditar que s'ha exercit el dret davant el responsable del tractament, amb els requisits indicats a l'article 25.1 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de l'LOPD. Sobre això, ni l'LOPDGDD ni l'RGPD contenen cap previsió que obligui cap entitat a atendre el dret de supressió exercit en relació amb unes dades de les quals no és responsable.

En el marc d'aquesta reclamació de tutela de drets, l'ICS va manifestar que ni el Servei d'Atenció Primària (SAP) ni l'Equip d'Atenció Primària (EAP) de referència de la reclamant no havien rebut cap sol·licitud d'exercici del dret de supressió per part de la reclamant. Per tant, no consta que exercís el seu dret de supressió davant l'ICS, abans d'interposar aquesta reclamació de tutela de drets.

No obstant això, per al cas que la reclamant hagi presentat una sol·licitud posterior davant l'ICS, escau assenyalar que l'ICS disposa del termini d'un mes (ampliable a tres mesos) per respondre les peticions d'exercici del dret de supressió, d'acord amb el que estableix l'article 12 de l'RGPD, en relació amb l'article 17 de l'RGPD. En cas que l'ICS no resolgui i notifiqui la petició en el termini indicat, la persona sol·licitant pot interposar una reclamació davant l'Autoritat, si acredita que ha exercit prèviament el dret davant l'ICS a través del tràmit de la seu electrònica (https://apdcat.gencat.cat/ca/seu_electronica/tramits/reclamacio/).

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació de tutela formulada contra el Departament de Salut, pel que fa a la forma, atès que el Departament de Salut no va respondre en termini la sol·licitud de la reclamant. Pel que fa al fons, la resposta del Departament de Salut es considera ajustada a dret, malgrat que no li corresponia fer efectiu el dret de supressió exercit per la reclamant, atès que no és el responsable del tractament.
2. Notificar aquesta resolució al Departament de Salut i a la reclamant.
3. Ordenar que aquesta resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També poden interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de

l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora